

Dosarul nr. 1ra-2148/2021
1-21032123-01-1ra-26112021

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători- Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare, declarate de către avocatul Munteanu Violina în numele părții vătămate Proțuc Cristina și de către avocatul Raducan Irina în numele inculpatului Pîrlea Ruslan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 august 2021, în cauza penală privindu-l pe

Pîrlea Ruslan xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 03.03.2021-24.06.2021;

2. Instanța de apel: 20.07.2021-18.08.2021;

3. Instanța de recurs: 26.11.2021-15.02.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24.06.2021, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Pîrlea Ruslan a fost recunoscut vinovat art. 264 alin.(1) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 160 (una sută și zece) ore, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial și s-a dispus încasarea din contul lui Pîrlea Ruslan în beneficiul lui Proțuc Cristina cheltuielile de tratament în sumă de 88080 (optzeci și opt mii optzeci) lei, prejudiciul biologic în sumă de 5000 (cinci mii) lei, prejudiciu moral în sumă de 5000 (cinci mii) lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 4000 (patru mii) lei.

În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

1.2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Pîrlea Ruslan la data de 28.08.2020 aproximativ la orele 21.45, la intrarea în or. Briceni pe drumul local L-16, la intersecția cu traseul național M-5 km 39+100 m, conducând automobilul de model „Skoda Felicia” xxxxx, cu permis de conducere de categorie corespunzătoare, Drager alcooltest rezultat 0,00 mg/1 alcool în aerul expirat, ignorând prevederile indicatorului rutier 2.1 a Regulamentului circulației rutiere, nu a cedat trecerea și a tamponat automobilul de model „Opel Corsa” xxxxx la volanul căruia se afla cet. Proțuc Victor, în rezultat la ce pasagera Proțuc Cristina conform raportului

de expertiză judiciară nr.202019D0205 din 10.11.2020 s-a ales cu fractura cominutivă al ambelor oase maxilare, cu lezarea tuturor pereților și sinusurilor maxilare, complexelor orbito-zigomatice, arcadelor zomatice și osului etmoidal, cu deplasarea fragmentelor osoase pe corticala, fără denivelare, hemosinus maxilar bilateral, hemoethmoidum și homosinus frontal pe stânga, fractura mandibulei, plăgi contuze la față, care au fost produse posibil în timpul și circumstanțele indicate în accident rutier, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, în comun se califică ca vătămare corporală medie.

Acțiunile lui Pîrlea Ruslan au fost calificate conform art.264 alin.(1) Cod penal - încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale.

2. Sentința, menționată, a fost atacată cu **apel** preliminar de către avocatul Munteanu Violina în interesele părții vătămate Proțuc Cristina, solicitând admiterea integrală a cererii de apel, casarea parțială a sentinței instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care inculpatul Pîrlea Ruslan să fie privat de dreptul de a conduce mijlocul de transport și acțiunea civilă să fie admisă integral.

2.1 Ulterior, avocatul Munteanu Violina în interesele părții vătămate Proțuc Cristina a depus apel motivat, invocând că:

- inculpatul Pîrlea Ruslan în ședința de judecată prin cererea scrisă, a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, și-a recunoscut vina, nesolicitând administrarea de probe noi, și a solicitat examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la urmărirea penală, pe care le recunoaște și asupra cărora nu are obiecții;

- pedeapsa stabilită inculpatului de instanța de fond este inechitabilă faptei infracționale săvârșite și în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale, fiind de părerea că nu se va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului. Privarea inculpatului de dreptul de a conduce mijloacele de transport pentru un anumit termen anume va preveni săvârșirea de noi fapte penale, fapt de care prima instanță nu a ținut cont la numirea pedepsei în privința acestuia;

- instanța de fond a refuzat încasarea integrală a prejudiciului cauzat părții vătămate. Suma prejudiciului moral încasat în beneficiul părții vătămate nu este proporțională cu prejudiciul provocat părții vătămate prin infracțiunea comisă de inculpat;

- odată ce instanța de fond a constatat comiterea acestei infracțiuni față de partea vătămată, se prezumă și constatarea recunoașterii încălcării art.8 CEDO, motiv din care se impune și acordarea unui prejudiciu moral echitabil, ca fiind un remediu corespunzător și suficient. În acest sens, părții vătămate nu i s-a acordat un prejudiciu moral proporțional cu prejudiciul cauzat prin infracțiune;

- aici e de menționat că consecințele pentru partea vătămată sunt extrem de grave, potrivit raportului de expertiză din 10.11.2020 care se califică ca vătămare corporală medie;

- reieșind din cele menționate, părții vătămate i-au fost cauzate un șir de suferințe și dureri fizice. Mai mult de atât, prin cauzarea acestor fracturi, partea vătămată a avut nevoie de îngrijiri medicale și mai multe intervenții, care influențează la aspectul fizic al acesteia;

- mai mult, partea vătămată și-a pierdut mai mulți dinți și restabilirea acestora durează și creează dureri fizice;

- la fel, Proțuc Cristina din cauza acestor vătămări corporale a pierdut un an din studii, ori acesta fiind studentă a abandonat studiile pe perioada unui an, pentru restabilirea sănătății;

- cu toate că instanța de fond a constatat gravitatea faptei infracționale și a constatat cauzarea unui prejudiciu față de partea vătămată, instanța nu a oferit lui Proțuc Cristina un prejudiciu echitabil, astfel motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 august 2021 a fost admis apelul, casată parțial sentința, în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care s-a dispus încasarea de la inculpatul Pîrlea Ruslan în folosul părții vătămate Proțuc Cristina suma de 15000 (cincisprezece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

În rest s-au menținut dispozițiile instanței de fond.

3.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond, judecând cauza penală respectivă, în urma evaluării probelor, a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(1) Cod penal, care de altfel nu se atacă.

Colegiul penal, potrivit materialelor cauzei penale, a constatat că, partea vătămată Proțuc Cristina a solicitat în cadrul judecării cauzei, în afară de prejudiciul material, încasarea prejudiciului moral cauzat în urma acțiunilor comise de inculpat în sumă de 100000 lei (f.d.198-201, 226-229 volumul 1).

În sensul invocat, instanța de apel a considerat eronată soluția instanței de fond privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 5000 lei în folosul părții vătămate Proțuc Cristina, instanța de fond fără motivare a micșorat suma solicitată de partea vătămată cu titlu de prejudiciu moral, în motivarea soluției indicând că suma de 5000 lei este o sumă care în mod rezonabil ar putea repara prejudiciul moral cauzat părții vătămate în urma accidentului rutier, cu toate că actele cauzei constată cauzarea prin acțiunile inculpatului a leziunilor corporale medii părții vătămate, în legătură cu ce în latura dată sentința instanței de fond se casează, cu adoptarea unei noi hotărâri.

Astfel, conform raportului de expertiză judiciară nr. 202019D0205 din 10.11.2020 instanța de apel a constatat că, Proțuc Cristina în urma accidentului rutier produs la data de 28.08.2020 s-a ales cu vătămări corporale medii în urma cărora a

suportat tratament în legătură cu diagnosticul stabilit, fapt confirmat prin extrasul eliberat de Clinica Stomatologică SRL „Omni Dent”, xxxxx (f.d.202).

Colegiul penal a constatat că, în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului Pîrlea Ruslan părții vătămate Proțuc Cristina i-au fost cauzate leziuni corporale care se califică ca vătămare corporală medie cu dereglarea sănătății de lungă durată, în același timp părții vătămate i-a fost cauzat prejudiciu moral, manifestat prin suferințe psihice și fizice pe care le-a suportat, ținând cont de gravitatea vătămări corporale medie cauzate, leziuni care sunt atribuite la criteriul dereglării sănătății de lungă durată, instanța de apel a considerat că suma de 15000 lei dispusă a fi încasată din contul inculpatului este suficientă pentru recuperarea prejudiciului moral adus.

În rest, pretențiile părții vătămate, care solicită încasarea sumei de 100000 lei ca prejudiciu moral, instanța de apel a conchis că nu pot fi reținute, suma cerută fiind excesivă prejudiciului suportat și nu poate fi admisă, astfel că pretențiile invocate și afirmațiile invocate în sensul dat se resping, mai ales că în aspectul invocat de partea vătămată pretențiile sunt nemotivate și nu sunt aduse dovezi privind solicitarea unei sume anume de 100000 lei ca prejudiciu moral, care este o sumă exagerat de mare.

Totodată, instanța de apel a admis parțial și pretențiile părții vătămate Proțuc Cristina privind încasarea cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică acordată de către avocatul Munteanu Violina, cheltuieli confirmate prin ordinul de încasare a numerarului nr.60466 din 05.07.2021 în sumă de 5000 (cinci mii) lei, anexat la materialele cauzei.

Referitor la solicitarea avocatului Munteanu Violina și părții vătămate Proțuc Cristina privind aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport, instanța de apel a constatat că, instanța de fond la numirea pedepsei inculpatului a ținut cont de circumstanțele cauzei, de pericolul social al faptei, de personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, a recunoscut vina integral, a restituit parțial prejudiciul părții vătămate și a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, ceea ce a simplificat evident judecarea cauzei, nefiind stabilite circumstanțe atenuante sau agravante pe cauză, în ședința de judecată inculpatul a fost de acord să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, astfel stabilindu-i inculpatului Pîrlea Ruslan o pedeapsă prevăzută de legislator sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în limitele articolului respectiv prevăzut de legea penală pentru infracțiunea comisă, cu aplicarea art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Instanța de fond a stabilit inculpatului Pîrlea Ruslan pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, pedeapsă care nu prevede aplicarea și a pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport, urmând a fi aplicată doar în cazul stabilirii pedepsei sub formă de închisoare.

4. Decizia instanței de apel este atacată, cu recurs ordinar de către avocatul Munteanu Violina în numele părții vătămate Proțuc Cristina și de către avocatul Raducan Irina în numele inculpatului Pîrlea Ruslan.

4.1 Avocatul Munteanu Violina în numele părții vătămate Proțuc Cristina invocând temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct. 6) și 15) Cod procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea parțială a deciziei în latura acțiunii civile cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie admisă integral și inculpatul Pîrlea Ruslan să fie privat de dreptul de a conduce mijlocul de transport.

În motivarea recursului apărarea invocă că:

- la examinarea acestei cauze penale, atât instanța de fond cât și cea de apel au constatat comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (1) Cod penal de către Pîrlea Ruslan. La fel instanța de apel a constatat că prin infracțiune părții vătămate i-a fost cauzate leziuni corporale medii, însă nu a oferit lui Proțuc Cristina un prejudiciu echitabil, astfel motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii;

- totodată în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 15 CPP, 15) instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză. Deci CtEDO, în cauzele Avram și alții; G.B și R.B.; Otgon, toate vs Moldova, a condamnat Republica Moldova pentru încălcarea art. 8 CEDO și anume pentru acordarea unei compensație insuficiente, pentru violarea art. 8 CEDO;

- pedeapsa stabilită inculpatului de instanța de fond este inechitabilă faptei infracționale săvârșite și în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale, fiind de părerea că nu se va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului. Privarea inculpatului de dreptul de a conduce mijloacele de transport pentru un anumit termen anume va preveni săvârșirea de el a noi fapte penale, fapt de care prima instanță nu a ținut cont la numirea pedepsei în privința acestuia.

4.2 Avocatul Raducan Irina în numele inculpatului Pîrlea Ruslan invocând temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea deciziei cu menținerea sentinței în vigoare.

În motivarea recursului apărarea invocă că:

- la evaluarea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei, instanța de fond a dat apreciere justă circumstanțelor cauzei relevante;

- reieșind din circumstanțele cauzei penale date, și anume luând în considerație faptul că, infracțiunea a fost comisă de către Pîrlea Ruslan din imprudență, inculpatul pe parcursul examinării cauzei penale a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, a declarat că îi pare rău, după pronunțarea sentinței i-a restituit lui Proțuc Cristina 60000 lei, și a recunoscut că în scurt timp îi va oferi restanța rămasă de -10000 lei, de aceea considerăm că suma de 5 000 (cinci mii) lei în calitate de prejudiciu moral este una demnă de a recupera suferințele cauzate;

- motivându-și soluția instanța de apel a derogat de la normele legale, or prin actul judecătoresc emis s-a axat pe argumentele acuzatorului, apărătorului părții vătămate privind vinovăția inculpatului, fără a contraargumenta și analiza poziția

inculpatului Pîrlea Ruslan, care este un tânăr foarte conștiincios, la prima abatere, a colaborat cu ancheta, nu s-a eschivat de la răspundere, a oferit ajutorul său părții vătămate, a recunoscut sentința primei instanțe, fiindcă chiar ulterior după ședința a achitat parțial suma, solicitînd un termen pentru a-i oferi restanța rămasă, însă deja ulterior a văzut că este depus apel asupra temeinicei primei instanțe. Pîrlea Ruslan a fost crescut de buneii din sat, el a locuit și îi ajută la moment, fiind persoane în etate, și nefăcînd față tuturor greutăților vârstei, el este unicul salariat din familie.

5. La recursurile ordinare declarate de către avocatul Munteanu Violina în numele părții vătămate Proțuc Cristina și de către avocatul Raducan Irina în numele inculpatului Pîrlea Ruslan în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod procedură penală, procurorul a depus referință, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate, invocînd că, instanța de apel menținînd sentința primei instanțe și-a argumentat suficient soluția în partea pedepsei stabilite fiind în conformitate cu prevederile art.6,7,61,75-78 Cod penal și art. 364¹ Cod procedură penal.

Cu referire la examinarea acțiunii civile, acuzarea consideră că, încasările respective sunt justificate. Or, aceste sume au fost încasate în strictă conformitate cu art. 2037 Cod civil, ținînd cont de circumstanțele cauzei, iar în special de caracterul și gravitatea suferințelor suportate de către partea vătămată, de gradul de vinovăție al inculpatului.

6. *Judecînd recursurile în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, recursul ordinar declarat de către avocatul Raducan Irina în numele inculpatului Pîrlea Ruslan urmează a fi respins, iar recursul ordinar declarat de către avocatul Munteanu Violina în numele părții vătămate Proțuc Cristina urmează a fi admis cu casarea parțială a deciziei în latura civilă și anume în partea prejudiciului moral, din următoarele considerente.*

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen în conformitate cu art.422 Cod de procedură penală.

Conform art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Dispoziția art.434 Cod de procedură penală stipulează că, judecînd recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei ținînd seama, după caz, de opinia părților expusă în referință ori în ședință, dacă au participat la ea, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Colegiul lărgit verificînd legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei ținînd seama, de opinia expusă în referință, studiind decizia atacată în coraport cu motivele expuse în recurs, constată că, temeiul invocat de avocatul

Raducan Irina în numele inculpatului și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, de aceea recursul ordinar declarat de către avocatul Raducan Irina, prin care solicită menținerea sentinței în latura civilă, potrivit dispoziției art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, se respinge ca inadmisibil. Or, echivalentul sumei de 5000 lei nu constituie o recompensă echitabilă și rezonabilă a prejudiciului moral suportat de către partea vătămată în urma accidentului cauzat de către inculpat, și nu va compensa suferințele fizice și psihice suportate.

Cu referire la solicitarea avocatului Munteanu Violina, în latura penală, în partea aplicării inculpatului a pedepsei sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport, Colegiul penal lărgit relevă că, instanța de apel corect a reținut constatările instanței de fond în această parte stabilindu-i inculpatului Pîrlea Ruslan pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, pedeapsă care nu prevede aplicarea și a pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport, aceasta urmând a fi aplicată doar în cazul stabilirii pedepsei sub formă de închisoare.

Totodată, Colegiul penal lărgit examinând argumentele recursului declarat în raport cu textul deciziei contestate reține că, instanța de apel la judecarea cauzei în apel în ce privește latura civilă, a admis erori ce nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Din materialele cauzei, Colegiul atestă faptul că, potrivit acțiunii civile partea vătămată Proțuc Cristina a solicitat în cadrul judecării cauzei, în afară de prejudiciul material, încasarea prejudiciului moral cauzat în urma acțiunilor comise de inculpat în sumă de 100000 lei (f.d.198-201, 226-229 vol. 1), însă prima instanță judecând prezenta cauză penală, prin sentință a admis parțial acțiunea civilă, încasând de la Pîrlea Ruslan, în beneficiul părții vătămate Proțuc Cristina, cheltuielile de tratament în sumă de 88080 (optzeci și opt mii optzeci) lei, prejudiciul biologic în sumă de 5000 (cinci mii) lei, prejudiciu moral în sumă de 5000 (cinci mii) lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 4000 (patru mii) lei.

Avocatul Munteanu Violina în interesele părții vătămate Proțuc Cristina, nefiind de acord cu soluția primei instanțe a contestat-o cu apel, inclusiv și în partea civilă, solicitând admiterea integrală a acțiunii civile, invocând că, suma prejudiciului moral încasat în beneficiul părții vătămate nu este proporțională cu prejudiciul provocat părții vătămate prin infracțiunea comisă de inculpat.

Analizând textul deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel a admis apelul, a casat parțial sentința, în latura civilă, și a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a dispus încasarea de la inculpatul Pîrlea Ruslan în folosul părții vătămate Proțuc Cristina suma de 15000 (cincisprezece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

Însă, în opinia Colegiului penal lărgit aceste concluzii ale instanței de apel nu sunt motivate suficient și contravin lucrărilor dosarului și prevederilor legale, astfel Colegiul penal consideră pripite concluziile instanței de apel, precum că suma de

15000 lei este echitabilă în vederea reparării daunei în urma suferințelor psihice și fizice cauzate părții vătămate Proțuc Cristina, în urma infracțiunii comise de către inculpat.

La acest capitol, instanța de recurs notează că, potrivit art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei. În corespundere cu art. 220 Cod de procedură penală și art. 2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Astfel, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În susținerea celor enunțate, instanța de recurs menționează și jurisprudența CtEDO, *cauza Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003)*, unde Curtea a statuat, în principiu, că „atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri. Chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit”.

Învederând aceste considerente ale instanței europene, Colegiul penal lărgit evidențiază, că în această speță instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de circumstanțele cauzei potrivit cărora conform raportului de expertiză judiciară nr.202019D0205 din 10.11.2020 Proțuc Cristina în urma accidentului rutier produs la data de 28.08.2020 s-a ales cu fractura cominutivă al ambelor oase maxilare, cu lezarea tuturor pereților și sinusurilor maxilare, complexelor orbito-zigomatice, arcadelor zgomatice și osului etmoidal, cu deplasarea fragmentelor osoase pe corticala, fără denivelare, hemosinus maxilar bilateral, hemoethmoidum și homosinus frontal pe stînga, fractura mandibulei, plăgi contuze la față, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, în comun se califică ca vătămare corporală medie.

Totodată, partea vătămată Proțuc Cristina a suportat tratament în legătură cu diagnosticul stabilit: Luxația dinților 42,41,31 ca urmare a traumei. Periodontita cronică granulomatoasă postraumatică a dinților 42,41,31, mobilitate dentară gradul 2, defecte osoase postraumatice la nivel crestal al procesului alveolar mandibular în regiunea 42,41,31. Leziune odontală coronară postraumatică cu contuzia dinților 11,12,21,22 restabiliți prin tratament terapeutic. Discromie dentară postraumatică la nivelul dinților 11,12,21,22, fiindu-i recomandată extracția dinților 42,41,31, chiuretajul alveolei postextracționale augmentarea defectelor osoase. Însurarea a 2 implante la nivelul dinților 42, 32 și confecționarea unei lucrări provizorii cu fixare

pe implante. Peste 6 luni confecționarea unei lucrări permanente cu fixare definitivă pe implante. Se recomandă confecționarea coroanelor integral fizionomice la nivelul dinților 11,12,21,22, fapt confirmat prin extrasul eliberat de Clinica Stomatologică SRL „Omni Dent”, sediul xxxxx (f.d.202).

Astfel, instanța de apel, neținând cont că, în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului, părții vătămate Proțuc Cristina i-a fost cauzat prejudiciu moral, manifestat prin suferințe psihice și fizice cauzate în urma accidentului rutier, durerile suportate în urma leziunilor, a tratamentelor la care a fost supusă, a dispus încasarea din contul inculpatului Pîrlea Ruslan în folosul părții vătămate Proțuc Cristina suma de 15000 (cincisprezece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral, fără a-și argumenta soluția.

În urma celor expuse, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel nu a ținut cont în care măsură compensarea sumei de 150000 lei, poate aduce satisfacție persoanei vătămate, în urma suferințelor psihice și fizice cauzate în urma accidentului rutier, astfel nu și-a motivat soluția conform prevederilor art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel corect a indicat că, în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului Pîrlea Ruslan privind cauzarea din imprudență a vătămării medii a integrității corporale, față de partea vătămată Proțuc Cristina, ultimei i-au fost cauzate leziuni corporale care se califică ca vătămare corporală medie cu dereglarea sănătății de lungă durată, în același timp părții vătămate i-a fost cauzat prejudiciu moral, manifestat prin suferințe psihice și fizice pe care le-a suportat, ținând cont de gravitatea vătămării corporale medii cauzate, leziuni care sunt atribuite la criteriul dereglării sănătății de lungă durată, însă această instanță, ținând cont de aceste circumstanțe nu a evaluat corect cuantumul prejudiciului moral cauzat părții vătămate în raport și cu suferințele psihice și fizice cauzate părții vătămate, care conform raportului de expertiză medico-legală judiciară nr.202019D0205 din 10.11.2020, a suferit leziuni corporale medii, ce au dus la dereglarea sănătății de lungă durată.

Totodată, instanța de apel urmează să stabilească mărimea compensației pentru prejudiciul moral în așa fel încât acesta să fie echitabil în raport cu suferințele psihice și fizice cauzate părții vătămate, în urma comiterii infracțiunii de către inculpatul Pîrlea Ruslan, dar și să nu ducă la o îmbogățire fără just temei a părții vătămate.

Astfel, Colegiul penal constată că la caz este incident temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel în latura civilă și anume în partea prejudiciului moral, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei în latura civilă și anume în partea prejudiciului moral, instanța de apel urmează să se conducă **obligatoriu** de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel; să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii; să le dea apreciere convenită în ansamblu, cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate și cu expunerea motivată asupra cuantumului prejudiciului moral, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Raducan Irina în numele inculpatului Pîrlea Ruslan.

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Munteanu Violina în numele părții vătămate Proțuc Cristina, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 august 2021, în latura civilă și anume în partea prejudiciului moral în cauza penală privindul pe *Pîrlea Ruslan xxxxx*, și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest celelalte dispoziții ale deciziei atacate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **31 martie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie